

Εκτελεστική περίληψη ΠΠ 2

—

Συγκριτικές αναλύσεις περιπτώσεων προφανούς ορθής πρακτικής στις
συμπράξεις δια βίου μάθησης (ΔΒΜ)
στη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, τη Λετονία και την Ισπανία, με μια
ματιά

Compiled 2017 by P4LLL-tec* Projectteam (Coordinator U. Hauschildt)
Bremen. 2017
www.p4llltec.uni-bremen.de

This work is licensed under a
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

You are free to:

Share - copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt - remix, transform, and build upon the material.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give **appropriate credit**, provide a link to the license, and **indicate if changes were made**. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

NonCommercial — You may not use the material for **commercial purposes**.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the **same license** as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or **technological measures** that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable **exception or limitation**.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as **publicity, privacy, or moral rights** may limit how you use the material.

1. Συγκριτική σύνοψη των μελετών περίπτωσης σχετικά με τις συμπράξεις Δια Βίου Μάθησης

Οι περιπτώσεις που αναλύονται σε βάθος αποκαλύπτουν ένα τοπίο που είναι ακόμη πιο ετερογενές από τις στρατηγικές και τις προσεγγίσεις που αναλύθηκαν στο ΠΠ1. Παρόλα αυτά, ήταν δυνατόν να προσδιοριστούν κάποιες διαστάσεις που έχουν κρίσιμη σημασία για όλες ή σχεδόν όλες τις περιπτώσεις:

- Χρηματοδότηση: Οι ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης και τα προγράμματα γεφύρωσης δεν αποτελούν, εξ ορισμού, μέρος κάποιου από τους δύο ισχυρούς πυλώνες των εκπαιδευτικών συστημάτων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ούτε του υποσυστήματος της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΤΕ) ούτε του υποσυστήματος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ). Συνεπώς, οι δαπάνες για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των εκπροσώπων των διαφόρων συμμετεχόντων οργανισμών, η αναγνώριση της πρότερης μάθησης, τα πρόσθετα μαθήματα «γέφυρας», η ανάπτυξη κατάλληλων αξιολογήσεων κλπ. για ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης και προγράμματα γεφύρωσης δεν καλύπτονται από τη βασική χρηματοδότηση της ΤΕ σχετικά με την ΕΕΚ. Συνεπώς, πρέπει να οργανωθεί οικονομική στήριξη από τρίτους, είτε αρκετά σταθερή από εταιρείες παροχής υπηρεσιών, όπως στα γερμανικά διπλά προγράμματα σπουδών ή μάλλον βραχυπρόθεσμα, όπως στις συμπράξεις που χρηματοδοτούνται από το Λετονικό Erasmus+ ή το ΕΚΤ.
- Αναγνώριση: Αν και η αναγνώριση της πρότερης μάθησης είναι ψηλά στην ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, οι περισσότερες περιπτώσεις που εντοπίστηκαν και αναλύθηκαν δεν την εφαρμόζουν. Ο κύριος λόγος είναι ότι οι περισσότερες καθιερωμένες περιπτώσεις εμπίπτουν στην κατηγορία «ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης» και στοχεύουν σε άτομα που εισέρχονται για πρώτη φορά στο σχολικό σύστημα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Αποφοίτηση: Οι περιπτώσεις που αναλύονται αφορούν είτε καθιερωμένα προσόντα είτε ενσωματώνουν τα διπλώματά τους στα εθνικά πλαίσια προσόντων, τόσο σε επίπεδο ΤΕ, όπως το ισπανικό "Πανεπιστημιακό πτυχίο Μηχανικής Καινοτομίας σε Διαδικασίες και Προϊόντα", όσο και σε επίπεδο ΕΕΚ όπως το Λετονικό "VETnet project Ειδικός εφοδιαστικής".
- Συμμετοχή επιχειρήσεων: Σε όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Γερμανία, η παράδοση και η προθυμία των επιχειρήσεων να επενδύσουν (χρόνο ή / και χρήμα) για κατάρτιση είναι μάλλον χαμηλές. Έτσι, η βιομηχανική κουλτούρα

αποτελεί έναν από τους τεράστιους φραγμούς στην προώθηση των ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και των προγραμμάτων γεφύρωσης.

- Εκπαιδευτές / Δάσκαλοι: Παρόλο που η διδασκαλία και η κατάρτιση σε σχολεία ΕΕΚ και πανεπιστήμια πραγματοποιούνται από ειδικευμένους εκπαιδευτικούς, η μάθηση κατά τη διαδικασία της εργασίας υποστηρίζεται και εποπτεύεται κυρίως από ειδικευμένους εργαζόμενους (χωρίς παιδαγωγική εμπειρογνωμοσύνη), ακόμη και στη Γερμανία με την μεγάλη παράδοση στη μαθητεία.

Η έρευνα αποκάλυψε όχι μόνο ομοιότητες μεταξύ των αντίστοιχων χωρών, αλλά και κάποιες διαφορές:

- Βιωσιμότητα / παράδοση: Ενώ μερικές από τις περιπτώσεις που αναλύθηκαν, κυρίως οι γερμανικές περιπτώσεις, έχουν μακρές παραδόσεις (π.χ. ρίζες στο εκπαιδευτικό σύστημα του πρώην σοσιαλιστικού τμήματος της Γερμανίας), οι περισσότερες, ιδιαίτερα εκείνες που προέρχονται από το μετασοσιαλιστικό μεταβατικό κράτος της Λετονίας και το ευρισκόμενο σε οικονομική κρίση κράτος της Ισπανίας, είναι μάλλον νέες και είναι δυνατό να θεωρηθούν ως προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων, ιδίως μέσω της μάθησης μέσω της εργασίας (WBL). Κατά συνέπεια εκτιμούμε ότι θα διατηρηθούν τα "καθιερωμένα" προγράμματα, αλλά το μέλλον των "νέων" προγραμμάτων, ειδικά όταν τελειώσει η διαδικασία κάλυψης της απόστασης από τα μετασοσιαλιστικά κράτη και η νότια Ευρώπη υπερνικήσει την κρίση, είναι αβέβαιο. Επιπλέον, μερικές από τις περιπτώσεις που αναλύθηκαν βασίζονται στην προσωπική δέσμευση λίγων παραγόντων. Δεν μπορεί να διασφαλιστεί ότι τα προγράμματα θα παραμείνουν όταν αυτά τα άτομα συνταξιοδοτηθούν ή αλλάξουν εργασία.
- Διάρκεια: Διαφέρει σε μεγάλο βαθμό, από μόνο 6 μήνες (Λετονικό πρόγραμμα "Κατάρτιση στον εργοδότη") έως 4 έτη (Γερμανικές διπλές σπουδές).
- Απαιτήσεις εισόδου: Κάποιες αναλυθείσες περιπτώσεις προφανούς ορθής πρακτικής προσφέρουν πρόσβαση μόνο στους υποψήφιους με δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, άλλες εστιάζουν περισσότερο σε κοινωνικά μειονεκτούντες και δεν έχουν κατώτατες απαιτήσεις εισόδου.
- Συνεργασία: Ορισμένα προγράμματα δημιουργούνται με στενή συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων από διαφορετικά ιδρύματα βασισμένη στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, ενώ άλλα αναφέρονται μάλλον σε μια κατά περίπτωση συνεργασία.

2. Διδάγματα: Συστάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη των υφιστάμενων ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και των προγραμμάτων γεφύρωσης σε σχέση με τη δημιουργία νέων συμπράξεων

- Χρηματοδότηση: Γνωρίζουμε ότι η εξέταση των ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και των προγραμμάτων γεφύρωσης στα πλαίσια της βασικής χρηματοδότησης της ΕΕΚ αναφορικά με τους παρόχους ΤΕ δεν είναι ρεαλιστική σε βραχυπρόθεσμη προοπτική. Ωστόσο, ειδικά όταν οι συμπράξεις υποστηρίζονται από εθνική ή Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση σχεδίων, θα πρέπει να καθοριστεί ένας σύντομος δρόμος παράτασης: συστήνουμε να δοθεί η δυνατότητα στα σχέδια να υποβάλουν αίτηση για μια τέτοια παράταση και να χρηματοδοτηθεί ότι ένα συγκεκριμένο ποσοστό (π.χ. 20%) χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες.
- Αναγνώριση: Συνιστούμε περισσότερες ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης και προγράμματα γεφύρωσης να επικεντρωθούν στην παροχή «δεύτερης ευκαιρίας», με στόχο τους δικαιούχους που έχασαν τη δουλειά τους ή δυσκολεύτηκαν για άλλους λόγους - όχι στους καλύτερους που εγκαταλείπουν το σχολείο.
- Αποφοίτηση: Συνιστούμε όλα τα διπλώματα να αναγνωρίζονται πλήρως στα Εθνικά Πλαίσια Προσόντων. Ένα πτυχίο πανεπιστημίου μέσω μιας ολοκληρωμένης ευκαιρίας μάθησης θα πρέπει να προσφέρει την ίδια πρόσβαση στα μεταπτυχιακά προγράμματα με ένα "κανονικό" πτυχίο.
- Δέσμευση εταιρειών: Η «ντροπαλή» ανάπτυξη της μάθησης κατά την εργασία των επιχειρήσεων σε χώρες χωρίς παράδοση μαθητείας θα πρέπει να υποστηριχθεί με οποιοδήποτε μέσο. Αλλά πρέπει να έχουμε κατά νου ότι η «εκπαίδευση για ένα επάγγελμα» διαφέρει από την «εκπαίδευση για μια εταιρεία».
- Εκπαιδευτές / δάσκαλοι: Οι σύμβουλοι και οι εκπαιδευτές του χώρου εργασίας διαθέτουν τις ασθενέστερες παιδαγωγικές δεξιότητες από τους εμπλεκόμενους στις ολοκληρωμένες ευκαιρίες μάθησης και τα προγράμματα γεφύρωσης. Θα πρέπει να διατεθούν επιπλέον πόροι για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους.
- Βιωσιμότητα: Το γεγονός ότι πολλές περιπτώσεις ολοκληρωμένων μαθησιακών ευκαιριών και αναλυτικών προγραμμάτων από όσες αναλύθηκαν δεν έχουν μακρά παράδοση δεν σημαίνει ότι δεν έχουν μέλλον: Συνιστούμε να διαφημιστούν και να υποστηριχθούν περαιτέρω οι επιτυχημένες προσεγγίσεις.

- Διάρκεια: Οι μελέτες περίπτωσης δεν αποκαλύπτουν μια βέλτιστη ή ελάχιστη / μέγιστη διάρκεια ολοκληρωμένων μαθησιακών ευκαιριών και προγραμμάτων γεφύρωσης. Συνιστούμε τέτοια προγράμματα να σχεδιάζονται εντός των αντίστοιχων Εθνικών Πλαισίων Προσόντων, εστιάζοντας στα προσόντα (όχι μόνο σε ενότητες, προπαιδευτικά μέτρα ή κατάρτιση για μια θέση εργασίας).
- Απαιτήσεις εισόδου: Γνωρίζουμε ότι τα προγράμματα συχνά καθοδηγούνται από την αγορά (αναζήτηση ταλέντων). Ωστόσο, βλέπουμε μια πολλά υποσχόμενη επιλογή για την αύξηση της επιτυχίας των ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και των προγραμμάτων γεφύρωσης μέσω της αύξησης του ποσού των (δυνητικών) δικαιούχων: Ένας στενότερος δεσμός με άλλες πρωτοβουλίες όπως «ανοικτά πανεπιστήμια» θα μπορούσε ή θα έπρεπε να αυξήσει την ελκυστικότητα.
- Συνεργασία: Μολονότι πρέπει να εκτιμηθεί και να μην υποτιμηθεί η εθελοντική συμμετοχή των φορέων στις ευκαιρίες ολοκληρωμένης μάθησης και τα προγράμματα γεφύρωσης, πρέπει να επιδιωχθεί η καθιέρωση συνεργασίας: Η δεσμευτική συνεργασία, η οποία βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, έχει ουσιώδη αξία για την επιτυχία των εθελοντικών ολοκληρωμένων ευκαιριών μάθησης και προγραμμάτων γεφύρωσης.